

Grenaa Havn A/S

Neptunvej 1

8500 Grenaa

CVR-nr. 25137736

Årsrapport 2016

Godkendt på selskabets generalforsamling, den 24.04.2017

Dirigent

Navn: Kenneth Koed Nielsen

Indholdsfortegnelse

	<u>Side</u>
Virksomhedsoplysninger	1
Ledelsespåtegning	2
Den uafhængige revisors revisionspåtegning	3
Ledelsesberetning	6
Koncernens resultatopgørelse for 2016	15
Koncernens balance pr. 31.12.2016	16
Koncernens egenkapitalopgørelse for 2016	18
Koncernens pengestrømsopgørelse for 2016	19
Koncernens noter	20
Modervirksomhedens resultatopgørelse for 2016	25
Modervirksomhedens balance pr. 31.12.2016	26
Modervirksomhedens egenkapitalopgørelse for 2016	28
Modervirksomhedens noter	29
Anvendt regnskabspraksis	34

Virksomhedsoplysninger

Virksomhed

Grenaa Havn A/S
Neptunvej 1
8500 Grenaa

CVR-nr.: 25137736
Hjemsted: Norddjurs
Regnskabsår: 01.01.2016 - 31.12.2016

Telefon: 87587600
Telefax: 86324371
Hjemmeside: www.grenaahavn.dk
E-mail: info@grenaahavn.dk

Bestyrelse

Poul Anker Skaarup Lübker, formand
Jan Petersen, næstformand
Bent Hansen
Lars Jørgensen Møller
Christian Algreen-Ussing
Claus Wistoft
Inger Kirstine Andersen
Hans Erik Husum
Vagn Balle Hundebøll

Direktion

Henrik Skade Carstensen
Kirsten Hvid Schmidt

Revisor

Deloitte Statsautoriseret Revisionspartnerselskab
City Tower, Værkmestergade 2
8000 Aarhus C

Ledelsespåtegning

Bestyrelsen og direktionen har dags dato behandlet og godkendt årsrapporten for regnskabsåret 01.01.2016 - 31.12.2016 for Grenaa Havn A/S.

Årsrapporten aflægges i overensstemmelse med årsregnskabsloven.

Det er vores opfattelse, at koncernregnskabet og årsregnskabet giver et retvisende billede af koncernens og selskabets aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31.12.2016 samt af resultatet af koncernens og selskabets aktiviteter og koncernens pengestrømme for regnskabsåret 01.01.2016 - 31.12.2016.

Ledelsesberetningen indeholder efter vores opfattelse en retvisende redegørelse for de forhold, beretningen omhandler.

Årsrapporten indstilles til generalforsamlingens godkendelse.

Grenaa, den 20.03.2017

Direktion

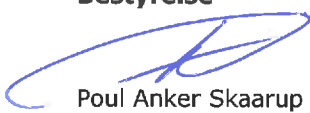

Henrik Skade Carstensen

Kirsten Hvid Schmidt

Bestyrelse

Poul Anker Skaarup Lübker
formand

Lars Jørgensen Møller

Inger Kirstine Andersen

Jan Petersen
næstformand

Christian Algrøen-Ussing

Hans Erik Husum

Bent Hansen

Claus Wistoft

Vagn Balle Hundebøll

Den uafhængige revisors revisionspåtegning

Til kapitalejerne i Grenaa Havn A/S

Konklusion

Vi har revideret koncernregnskabet og årsregnskabet for Grenaa Havn A/S for regnskabsåret 01.01.2016 - 31.12.2016, der omfatter resultatopgørelse, balance, egenkapitalopgørelse og noter, herunder anvendt regnskabspraksis, for såvel koncernen som selskabet samt pengestrømsopgørelse for koncernen. Koncernregnskabet og årsregnskabet udarbejdes efter årsregnskabsloven.

Det er vores opfattelse, at koncernregnskabet og årsregnskabet giver et retvisende billede af selskabets aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31.12.2016 samt af resultatet af selskabets aktiviteter og koncernens pengestrømme for regnskabsåret 01.01.2016 - 31.12.2016 i overensstemmelse med årsregnskabsloven.

Grundlag for konklusion

Vi har udført vores revision i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark. Vores ansvar ifølge disse standarder og krav er nærmere beskrevet i revisionspåtegningens afsnit "Revisors ansvar for revisionen af koncernregnskabet og årsregnskabet". Vi er uafhængige af koncernen i overensstemmelse med internationale etiske regler for revisorer (IESBA's Etiske regler) og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, ligesom vi har opfyldt vores øvrige etiske forpligtelser i henhold til disse regler og krav. Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Ledelsens ansvar for koncernregnskabet og årsregnskabet

Ledelsen har ansvaret for udarbejdelsen af et koncernregnskab og et årsregnskab, der giver et retvisende billede i overensstemmelse med årsregnskabsloven. Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser for nødvendig for at udarbejde et koncernregnskab og et årsregnskab uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl.

Ved udarbejdelsen af koncernregnskabet og årsregnskabet er ledelsen ansvarlig for at vurdere koncernens og selskabets evne til at fortsætte driften, at oplyse om forhold vedrørende fortsat drift, hvor dette er relevant, samt at udarbejde koncernregnskabet og årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift, medmindre ledelsen enten har til hensigt at likvidere selskabet, indstille driften eller ikke har andet realistisk alternativ end at gøre dette.

Revisors ansvar for revisionen af koncernregnskabet og årsregnskabet

Vores mål er at opnå høj grad af sikkerhed for, om koncernregnskabet og årsregnskabet som helhed er uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, og at afgive en revisionspåtegning med en konklusion. Høj grad af sikkerhed er et højt niveau af sikkerhed, men er ikke en garanti for, at en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, altid vil afdække væsentlig fejlinformation, når sådan findes. Fejlinformation kan opstå som følge af besvigelser eller fejl og kan betragtes som væsentlige, hvis det med rimelighed kan forventes, at de enkeltvis eller samlet har indflydelse på de økonomiske beslutninger, som regnskabsbrugere træffer på grundlag af koncernregnskabet og årsregnskabet.

Den uafhængige revisors revisionspåtegning

Som led i en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, fortager vi faglige vurderinger og opretholder professionel skepsis under revisionen. Herudover:

- Identificerer og vurderer vi risikoen for væsentlig fejlinformation i koncernregnskabet og årsregnskabet, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, udformer og udfører revisionshandlinger som reaktion på disse risici samt opnår revisionsbevis, der er tilstrækkeligt og egnet til at danne grundlag for vores konklusion. Risikoen for ikke at opdage væsentlig fejlinformation forårsaget af besvigelser er højere end ved væsentlig fejlinformation forårsaget af fejl, idet besvigelser kan omfatte sammensværgelser, dokumentfalsk, bevidste udeladelser, vildledning eller tilsidesættelse af intern kontrol.
- Opnår vi forståelse af den interne kontrol med relevans for revisionen for at kunne udforme revisionshandlinger, der er passende efter omstændighederne, men ikke for at kunne udtrykke en konklusion om effektiviteten af koncernens og selskabets interne kontrol.
- Tager vi stilling til, om den regnskabspraksis, som er anvendt af ledelsen, er passende, samt om de regnskabsmæssige skøn og tilknyttede oplysninger, som ledelsen har udarbejdet, er rimelige.
- Konkluderer vi, om ledelsens udarbejdelse af koncernregnskabet og årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift er passende, samt om der på grundlag af det opnåede revisionsbevis er væsentlig usikkerhed forbundet med begivenheder eller forhold, der kan skabe betydelig tvivl om koncernens og selskabets evne til at fortsætte driften. Hvis vi konkluderer, at der er en væsentlig usikkerhed, skal vi i vores revisionspåtegning gøre opmærksom på oplysninger herom i koncernregnskabet og årsregnskabet eller, hvis sådanne oplysninger ikke er tilstrækkelige, modificere vores konklusion. Vores konklusioner er baseret på det revisionsbevis, der er opnået frem til datoen for vores revisionspåtegning. Fremtidige begivenheder eller forhold kan dog medføre, at koncernen og selskabet ikke længere kan fortsætte driften.
- Tager vi stilling til den samlede præsentation, struktur og indhold af koncernregnskabet og årsregnskabet, herunder noteoplysningerne, samt om koncernregnskabet og årsregnskabet afspejler de underliggende transaktioner og begivenheder på en sådan måde, at der gives et retvisende billede heraf.
- Opnår vi tilstrækkeligt og egnet revisionsbevis for de finansielle oplysninger for virksomhederne eller forretningsaktiviteterne i koncernen til brug for at udtrykke en konklusion om koncernregnskabet. Vi er ansvarlige for at lede, føre tilsyn med og udføre koncernrevisionen. Vi er eneansvarlige for vores revisionskonklusion.

Vi kommunikerer med den øverste ledelse om bl.a. det planlagte omfang og den tidsmæssige placering af revisionen samt betydelige revisionsmæssige observationer, herunder eventuelle betydelige mangler i intern kontrol, som vi identificerer under revisionen.

Den uafhængige revisors revisionspåtegning

Udtalelse om ledelsesberetningen

Ledelsen er ansvarlig for ledelsesberetningen.

Vores konklusion om koncernregnskabet og årsregnskabet omfatter ikke ledelsesberetningen, og vi udtrykker ingen form for konklusion med sikkerhed om ledelsesberetningen.

I tilknytning til vores revision af koncernregnskabet og årsregnskabet er det vores ansvar at læse ledelsesberetningen og i den forbindelse overveje, om ledelsesberetningen er væsentligt inkonsistent med koncernregnskabet eller årsregnskabet eller vores viden opnået ved revisionen eller på anden måde synes at indeholde væsentlig fejlinformation.

Vores ansvar er derudover at overveje, om ledelsesberetningen indeholder krævede oplysninger i henhold til årsregnskabsloven.

Baseret på det udførte arbejde er det vores opfattelse, at ledelsesberetningen er i overensstemmelse med koncernregnskabet og årsregnskabet og er udarbejdet i overensstemmelse med årsregnskabslovens krav. Vi har ikke fundet væsentlig fejlinformation i ledelsesberetningen.

Aarhus, den 20.03.2017

Deloitte

Statsautoriseret Revisionspartnerselskab

CVR-nr.: 33963556

Klaus Tvede-Jensen
statsautoriseret revisor

Morten Gade Steinmetz
statsautoriseret revisor

Ledelsesberetning

	2016 t.kr.	2015 t.kr.	2014 t.kr.	2013 t.kr.	2012 t.kr.
Hoved- og nøgletal					
Hovedtal					
Nettoomsætning	52.749	46.446	47.692	68.017	42.340
Bruttoresultat	32.182	31.520	29.939	43.021	24.732
Driftsresultat	12.600	12.973	9.191	17.095	25.705
Resultat af finansielle poster	(4.481)	(4.493)	(4.654)	(4.377)	(6.631)
Årets resultat	8.029	8.388	4.470	12.707	19.036
Samlede aktiver	319.309	324.088	315.439	321.061	342.808
Investeringer i materielle anlægsaktiver	4.122	13.680	15.569	3.794	96.286
Egenkapital	166.058	158.029	149.641	145.172	116.015
Nøgletal					
Egenkapitalens forrentning (%)	5,0	5,3	3,0	9,7	17,9
Soliditetsgrad (%)	52,0	48,8	47,4	45,2	33,8

Hoved- og nøgletal er defineret og beregnet i overensstemmelse med Den Danske Finansanalytikerforenings "Anbefalinger & Nøgletal 2015".

Nøgletal

Egenkapitalens forrentning (%)

Soliditetsgrad (%)

Beregningsformel

$\frac{\text{Årets resultat} \times 100}{\text{Gns. egenkapital}}$

$\frac{\text{Egenkapital} \times 100}{\text{Samlede aktiver}}$

Nøgletal udtrykker

Virksomhedens forrentning af den kapital, som ejerne har investeret i virksomheden.

Virksomhedens finansielle styrke.

Ledelsesberetning

Hovedaktivitet

Hovedaktiviteterne for Grenaa Havn A/S er anlæg og drift af havneinfrastrukturen. Driften af havneinfrastruktur betyder, at Grenaa Havn A/S kan stille landarealer, kajer, havnebassiner og bygninger til rådighed for havnens kunder. Derudover kan der udføres stevedorer og andre havnerelaterede serviceydelser.

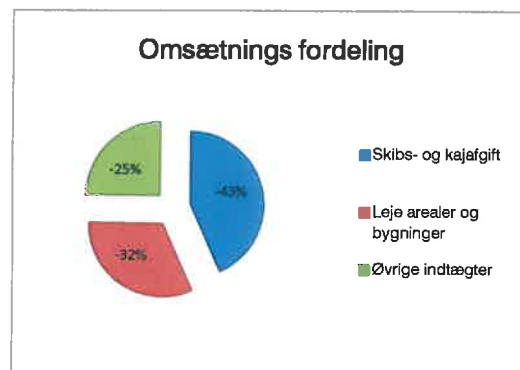
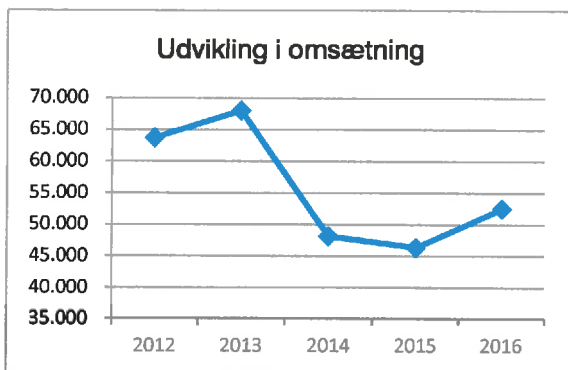
I 2016 blev den samlede godsomsætning 1,4 mio.ton – en fremgang på 0,2 mio.ton i forhold til 2015.

Udvikling i aktiviteter og økonomiske forhold

Omsætningen i 2016 blev 52,7 mio.kr. (i 2015: 46,5 mio.kr.).

Overskud før skat blev 8,1 mio.kr. og efter skat 8,0 mio.kr. (i 2015 før skat 8,5 mio.kr. og efter skat 8,4 mio.kr.).

Resultatet er ca. 6,5 mio.kr. over det budgetterede resultat for 2016 og må betegnes som tilfredsstillende. Herudover skal det bemærkes, at der i 2016 har været ekstraordinære omkostninger til vindprojektet, boreprøver, ny strategi og profil.

I 2016 vedtog bestyrelsen den nye strategiplan for Grenaa Havn A/S, og planen har overordnet været styrende for den udvikling, der er sket på havnen. Strategiplanen er fokuseret – men også ambitiøs – og har som mål at fastholde Grenaa Havn A/S' position som én af Danmarks 10 vigtigste havne frem mod 2020.

Fokus på havnens styrkeområder er det centrale i strategiplanen, som gennemføres med øget og målrettet fokus på at udvikle havnens aktiviteter inden for vind, bulk, projektlaster, recycle & waste management, færge- og liniefart, udlejning og stacking & maintenance.

I forbindelse med strategiarbejdet er organisationen og medarbejdernes kompetencer blevet vurderet op mod de krav en virkeliggørelse af strategiplanen stiller. Tilpasning af organisationen er indledt ved at give enkelte nøglemedarbejdere nye udfordringer på arbejdsområder, der bliver vigtige i fremtiden – ligesom arbejdet med at tiltrække nye kompetencer blev indledt i årets sidste halvdel.

Udviklingen i Grenaa Havn A/S skal ske inden for områder, hvor havnen har særlige fordele og kompetencer. Derfor er synliggørelse af havnens styrkepositioner et andet og vigtigt element i strategiplanen.

Ledelsesberetning

I løbet af 2016 offentliggjorde Grenaa Havn A/S sin nye grafiske profil i form af ny hjemmeside og nyt brochurermateriale. Ligeledes blev kundemagasinet SUPPORT præsenteret i nyt grafisk design og med en skarpere journalistisk profil. Det grafiske udtryk sender et signal om en moderne og dynamisk havn, der har ambitioner – og som har meget at byde på.

Som en del af havnens nye strategi er der stort fokus på, at Grenaa Havn A/S skal fremstå som en dynamisk havn, der praktiserer en positiv "public service", og som udviser en stor grad af åbenhed og naturlig interesse for dialog med borgere og andre interessenter. Dette tilsikres blandt andet ved havnens magasin SUPPORT, nyheder på havnens hjemmeside samt dialog på de sociale medier (LinkedIn og Facebook).

Skibs- og kajafgifter:

Omsætningen er steget med 1,5 mio.kr. i forhold til 2015 svarende til en stigning på ca. 7%.

Udlejning af arealer og bygninger:

Omsætningen fra udlejning af arealer og bygninger har været uændret i forhold til 2015.

Øvrige aktiviteter:

Indtægter fra øvrige aktiviteter følger naturligt udviklingen i skibs- og kajafgift mv. Det betyder, at der på de øvrige indtægter er en stigning på 55% i forhold til 2015.

Væsentlige forhold

Grenaa Havn A/S har i 2016 arbejdet med et muligt projekt omkring at opstille 3 kystnære vindmøller uden for havnen. Der blev for dette projekt nedsat en ekspertgruppe bestående af eksterne konsulenter. Denne gruppe skulle vurdere både de tekniske, økonomiske og juridiske aspekter i projektet. Konklusionen fra ekspertgruppen blev, at projektet ikke ville kunne give et afkast, der er tilstrækkeligt højt i forhold til markedskravene. Herudover viste en juridisk gennemgang, at potentielle synergier i forhold til havnearealer og varmeværk ikke var juridisk mulige. På basis af dette besluttede Grenaa Havn A/S' bestyrelse at stoppe projektet.

Likvider

Grenaa Havn A/S' likvider er i 2016 faldet fra 8 mio.kr. til 5 mio.kr. Driftsaktiviteterne har tilført 16 mio.kr. i likviditet.

Investeringer

De samlede investeringer i materielle anlægsaktiver udgjorde i 2016 netto 4,1 mio.kr. Specificeret således:

- Investeringer i grunde og bygninger 0,2 mio.kr.
- Investering i produktionsanlæg og maskiner 1,5 mio.kr.
- Investering i andre anlæg, driftsmateriel og inventar 2,4 mio.kr.

Ledelsesberetning

Årsregnskabet

Det er ledelsens opfattelse, at alle væsentlige oplysninger til bedømmelse af Grenaa Havns økonomisk stilling, årets resultat og den finansielle udvikling fremgår af årsregnskabet samt denne beretning.

Der er ikke efter balancedagen indtruffet betydningsfulde hændelser, som vurderes at have væsentlig indflydelse på bedømmelse af årsregnskabet.

Finansielle risici

Den rentebærende gæld er i årets løb faldet med 10,9 mio.kr.

Grenaa Havn A/S er ikke udsat for valutarisici af betydning.

Grenaa Havn A/S er ikke udsat for særlige driftsmæssige risici ud over, hvad der er sædvanligt for branchen.

Samfundsansvar

Grenaa Havn A/S' drift og forretning sker – i overensstemmelse med havnens mission – på et bæredygtigt grundlag såvel økonomisk, miljø- som samfundsmæssigt.

Miljø dækker i denne sammenhæng bredt, og det er Grenaa Havn A/S' mål, at den fortsatte vækst og udvikling af aktiviteter kommer til at ske i respekt for:

- Klima og natur
- Lokalsamfund
- Medarbejdere

Heri indgår, at Grenaa Havn A/S' anlæg til stadighed skal leve op til gældende miljøregler.

Grenaa Havn A/S ser sig selv som et centralt element i den erhvervsmæssige vækst, der skal ske både lokalt og regionalt. Ud over at være en aktør, der genererer mange lokale arbejdspladser, indgår Grenaa Havn også i den infrastruktur, som giver relevante erhvervsvirksomheder nem adgang til 'den blå motorvej'.

Grenaa Havn A/S er i dag et naturligt centrum for virksomheder inden for energi-, miljø- og genvindingssektoren, og Grenaa Havn A/S indgår dermed i netværk med disse virksomheder. I kraft af strategiplanen frem mod 2020 er det havnens ambition fortsat at styrke samarbejdet med denne sektor.

Med udgangspunkt i Grenaa Havn A/S' mission/vision og værdier er arbejdet med formelle CSR-initiativer og handlingsplaner fortsat et prioriteret fokusområde.

Fraværsprocenten grundet sygdom har i 2016 været 5%.

Grenaa Havn A/S har i 2016 været ramt af 2 arbejdsulykker. Arbejdsulykkerne har ikke resulteret i fravær.

Grenaa Havn A/S arbejder - og vil til stadighed arbejde med - at forbedre arbejdsmiljøet og herigennem undgå arbejdsulykker.

Ledelsesberetning

Videnressourcer

Vi arbejder løbende på at udvide og opdatere vores kompetencer, primært inden for områderne:

1. Markedsforståelse
2. Profilering
3. Teknologi
4. Miljø

1. Markedsforståelse og løbende tilpasninger af forretningsstrategien

Med to vigtige strategiske dokumenter - havnens strategiplan frem mod 2020 samt den omfattende Masterplan 2030, der er udarbejdet i samarbejde med Norddjurs Kommune og Region Midtjylland – er sporene for udviklingen af Grenaa Havn A/S lagt.

En fokuseret og målrettet strategi for vækst inden for havnens helt åbenlyse styrkeområder vil være styrende for havnens tilgang til relevante aktører og markeder. Det vil ske i kraft af de kompetencer og det markeds-kendskab, havnens nøglemedarbejdere har, men det vil også ske i samarbejde med de netværk og fora, der på havnens vegne kan være med til at åbne døre til nye muligheder.

Grenaa Havn A/S er fortsat medlem af netværksorganisationen Djurs Wind Power, der arbejder målrettet på at profilere lokale virksomheder, som i samarbejde kan løfte større opgaver. Deltagelsen i netværket bibringer Grenaa Havn A/S en omfattende og dyb indsigt i de vilkår og udviklingstendenser, der bevæger sig i markedet for vindenergi.

Havnen vil også dyrke sine nære relationer til Norddjurs Kommune og andre offentlige organisationer samt til relevante private aktører for sammen med dem at øge aktiviteterne på Grenaa Havn og dermed bidrage til erhvervsudviklingen lokalt og regionalt.

2. Profilering

I 2016 blev der investeret i indsatsen for at positionere Grenaa Havn A/S som en attraktiv erhvervs- og trafikhavn.

Udbredelsen af kendskabet til de muligheder, faciliteter og kompetencer, Grenaa Havn A/S har inden for de 7 vedtagne fokusområder, er et vigtigt element i strategiplanen frem mod 2020. Derfor arbejdes der strategisk med havnens profilering og kommunikation, bl.a. i samarbejde med eksterne rådgivere.

Ny grafisk profil, helt nyt brochuremateriale, ny hjemmeside og en relancering af havnens kundemagasin SUPPORT er centrale elementer i profileringen. Men Grenaa Havn A/S har også øget sin tilstedeværelse på de sociale medier i løbet af 2016. Her benytter havnen sig af nye kommunikationsredskaber, videosekvenser mv.

3. Teknologi

Der pågår løbende en afdækning og analyse af nye teknologier, ligesom medarbejdere opkvalificeres inden for relevante kompetenceområder, der kan understøtte Grenaa Havn A/S' mission.

4. Miljø

Miljø er i fokus på Grenaa Havn. I fremtiden vil kunderne stille flere krav om hjælp til udarbejdelse af miljø-tilladelser. I dag bruger havnen mange interne ressourcer på arbejdet med ansøgningerne.

Ledelsesberetning

Medarbejderforhold

Grenaa Havn A/S vil være en attraktiv arbejdsplads med engagerede og ansvarlige medarbejdere, der har vilje og evne til fortsat at udvikle sig i takt med Grenaa Havn A/S' mål og udfordringer.

Kodeks for virksomhedsledelse

Såvel bestyrelse som direktion forholder sig løbende til egen ledelsesrolle og -praksis. Dette sker med afsæt i Grenaa Havn A/S' værdier:

- Vi er innovative og modige.
- Kunderne skal opleve os som handlekraftige, engagerede og resultatorienterede.
- Der er en høj grad af sikkerhed og professionalisme i opgaveløsningen.
- Vi udviser respekt, er ærlige, loyale og troværdige og praktiserer stor åbenhed.

Risikostyring og intern kontrol vedrørende regnskabsaflæggelse

Risikostyring og interne kontroller er tilrettelagt med henblik på aflæggelse af et regnskab i overensstemmelse med årsregnskabslovens bestemmelser for virksomheder i regnskabsklasse D samt gældende danske regnskabsvejledninger.

Regnskabs- og kontrolsystemer er udviklet med henblik på effektivt at styre risikoen for væsentlige fejl. Der vil dog aldrig kunne gives fuld sikkerhed for, at fejl og uregelmæssigheder i proceduren for regnskabsaflæggelse opdages og korrigeres.

Kontrolmiljø

Bestyrelsen varetager det overordnede tilsyn med regnskabsaflæggelsen og overvåger, om de interne kontrol- og risikostyringssystemer er effektive. Bestyrelsen har en løbende dialog med direktionen om overvågning af de væsentlige risici og reduktion heraf gennem de aftalte kontrolaktiviteter.

Bestyrelsen arbejder efter et årshjul, der fastlægger terminer for opfølgning på regnskab, strategisk service-tjek, pejlemærker og budget mv.

Kontrolaktiviteter

Grenaa Havn A/S har etableret kontrolaktiviteter, der har til formål at forhindre, opdage og korrigere eventuelle fejl og uregelmæssigheder. Organisationen har en størrelse, der medfører, at ledelsens overordnede kontroller udgør en betydelig andel af kontrolaktiviteterne.

Information og kommunikation

Der er etableret informations- og rapporteringssystemer for at sikre, at regnskabsaflæggelsen giver et retvisende billede. Systemerne er endvidere grundlag for budgetprocedurer, løbende regnskabsrapportering, anlægsinvesteringer, kreditfaciliteter mv.

Løbende bestyrelses- og ledelsesrapportering omfatter:

- Sammenligning mellem budgetterede resultater, resultater fra tidligere år samt faktiske resultater.
- Budgettering, omkostningsstyring og løbende opfølgning på anlægsinvesteringer.
- Gennemgang af forsikrings-, finansierings- og it-politikker.
- Gennemgang af forretningsorden for bestyrelse.
- Gennemgang af finansielle forpligtelser og likviditetsberedskab.
- Opfølgning og strategisk servicetjek af strategiplan.

Ledelsesberetning

Overvågning

Der gennemføres månedlig og kvartalsvis gennemgang af bestyrelses- og ledelsesrapportering, og i forbindelse med halvårs- og årsregnskabsudarbejdelsen foretages yderligere analyser og kontrolaktiviteter med henblik på at sikre, at regnskabsaflæggelsen sker i overensstemmelse med regnskabsbestemmelserne.

Risikovurdering

Den væsentligste identificerede risiko i relation til regnskabsaflæggelsen er værdiansættelsen af arealer, bygninger, bassiner, sejlløb, moler, bolværk og veje mv.

Regnskabsmæssige skøn for aktivernes levetid vurderes løbende, og indikationer på nedskrivningsbehov vurderes på baggrund af forventningerne til aktiviteter og indtjening.

Grenaa Havn A/S er underlagt de internationale regler for sikring af skibe og havnefaciliteter. Det betyder, at havnen er opdelt i forskellige zoner, og at størstedelen af havnen er sikret med hegn og bomsystem.

Bestyrelsens opgaver og ansvar

Bestyrelsens medlemmer varetager ingen funktioner ud over at være bestyrelsesmedlemmer.

Nedenstående tabel viser, hvilke yderligere bestyrelsesposter bestyrelsesmedlemmerne for Grenaa Havn A/S har.

Navn	Bestyrelsesposter
Bestyrelsesformand Poul Anker Lübker	
Næstformand Jan Petersen	Fonden For Destination Djursland Den erhvervsdrivende fond, Bønnerup Havn
Bestyrelsesmedlem Christian Algreen-Ussing	Datoselskabet af 13. juni 2014 ApS
Bestyrelsesmedlem Bent Hansen	Fonden Aarhus 2017 Pensionskassen for sygeplejersker og lægesekretærer Ejendomsselskabet Dronningegården Sygeplejerskernes og lægesektærenes ejendomsselskab Pensionskassernes administration A/S
Bestyrelsesmedlem Claus Wistoft	Den Erhvervsdrivende Fond, Syddjurs Udviklingspark Komplementarselskabet Prinz Carl Anlage ApS K/S Bondön 11 og 12 K/S Prinz Carl Anlage I Fonden For Destination Djursland BMG A/S Trykhedsgruppen s.m.b.a.

Ledelsesberetning

Bestyrelsesmedlem Vagn Hundebøll	MEL-Compagniet ApS Florette Lammefjorden A/S DLG Ingredients A/S Kommissionærerne Carlo Nielsen og Svend Hansen ApS LFG af 10. oktober 2016 A/S Aktieselskabet C.A Qvade Co Ølgod Grønt A/S Kongskilde Industries A/S
Bestyrelsesmedlem Hans Erik Husum	Fonden Bønnerup Fiskeri- og Lystbådehavn
Bestyrelsesmedlem Inger K. Andersen	Aqua Djurs A/S
Bestyrelsesmedlem Lars Jørgensen Møller	

Nedenstående tabel viser, hvilke yderligere bestyrelsesposter direktionen for Grenaa Havn A/S har.

Navn	Bestyrelsesposter
Administrerende direktør Henrik Carstensen	Anholt Havn A/S Udviklingsselskabet GH A/S Udviklingsselskabet af 16/11 2016 A/S Ejendomsselskabet Nordhavnen A/S Ejendomsselskabet Sydhavnen A/S
Økonomidirektør Kirsten H. Schmidt	Anholt Havn A/S Udviklingsselskabet GH A/S Udviklingsselskabet af 16/11 2016 A/S Ejendomsselskabet Nordhavnen A/S Ejendomsselskabet Sydhavnen A/S Ledernes Aktieselskab Ledernes Ejendomsselskab A/S Ledernes Kompetencecenter A/S

Den forventede udvikling

Grenaa Havn A/S har formentlig aldrig haft bedre forudsætninger for en positiv udvikling end netop i 2017.

De grundlæggende forudsætninger er til stede. Havnens unikke beliggenhed danner - sammen med løbende forbedringer af infrastrukturen til og fra havnen - et rigtig godt fundament for at videreføre havnens positive udvikling.

Ledelsesberetning

Nu er også de indre rammer ved at være færdigtrimmet og gearet til fremtiden; ny strategiplan, ændret og styrket organisation, skarp profilering mv. – alt sammen er det værktøjer og forhold, der skal bringes i spil for at tiltrække mere aktivitet til havnen.

2017 er året, hvor arbejdet med at realisere strategiplanen kan udfoldes helt. Nogle af de ønskede effekter bør kunne opnås forholdsvis hurtigt. Dette gælder f.eks. øget aktivitet inden for bulk og vindenergi. Andre som f.eks. dekommissionering af borerigge skal nås via en mere langsigtet og mere forgrenet indsats, der forhåbentlig vil vise resultater over de kommende år.

Udviklingen vil ske i fortsat god dialog med kunder og det øvrige, omgivende samfund – samt med stram fokus på at tiltrække nye kunder og endnu flere aktiviteter til Grenaa Havn.

Økonomiske forventninger til 2017

I 2017 vil fokus være på at skabe en stigning i omsætningen samtidig med en fortsat stram styring af omkostningerne. Der er forudsat et investeringsbudget på 6,2 mio.kr.

Koncernens resultatopgørelse for 2016

	Note	2016 kr.	2015 kr.
Nettoomsætning	1	52.748.705	46.446.333
Andre eksterne omkostninger	2	(20.566.826)	(14.926.718)
Bruttoresultat		32.181.879	31.519.615
Personaleomkostninger	3	(10.440.904)	(9.372.724)
Af- og nedskrivninger	4	(9.140.969)	(9.174.011)
Driftsresultat		12.600.006	12.972.880
Andre finansielle indtægter	5	36.430	21.500
Andre finansielle omkostninger	6	(4.517.882)	(4.514.266)
Resultat før skat		8.118.554	8.480.114
Skat af årets resultat	7	(89.190)	(92.552)
Årets resultat	8	8.029.364	8.387.562

Koncernens balance pr. 31.12.2016

	<u>Note</u>	<u>2016 kr.</u>	<u>2015 kr.</u>
Grunde og bygninger		84.974.771	85.181.284
Produktionsanlæg og maskiner		27.316.387	30.654.010
Andre anlæg, driftsmateriel og inventar		194.940.135	196.708.372
Materielle anlægsaktiver	9	<u>307.231.293</u>	<u>312.543.666</u>
Andre værdipapirer og kapitalandele		44.550	33.550
Finansielle anlægsaktiver	10	<u>44.550</u>	<u>33.550</u>
Anlægsaktiver		<u>307.275.843</u>	<u>312.577.216</u>
Tilgodehavender fra salg og tjenesteydelser		4.685.546	2.457.770
Andre tilgodehavender	11	409.119	29.837
Periodeafgrænsningsposter	12	630.136	678.221
Tilgodehavender		<u>5.724.801</u>	<u>3.165.828</u>
Likvide beholdninger		<u>6.308.087</u>	<u>8.345.281</u>
Omsætningsaktiver		<u>12.032.888</u>	<u>11.511.109</u>
Aktiver		<u>319.308.731</u>	<u>324.088.325</u>

Koncernens balance pr. 31.12.2016

	Note	2016 kr.	2015 kr.
Virksomhedskapital		20.000.000	20.000.000
Overført overskud eller underskud		146.058.178	138.028.814
Egenkapital		166.058.178	158.028.814
Udskudt skat	13	135.705	57.000
Andre hensatte forpligtelser	14	368.500	368.500
Hensatte forpligtelser		504.205	425.500
Gæld til realkreditinstitutter		8.872.629	10.067.338
Bankgæld	15	1.350.000	1.575.000
Gæld til kreditinstitutter i øvrigt		75.000.000	86.144.000
Modtagne forudbetalinger fra kunder	16	45.600.000	49.015.000
Langfristede gældsforpligtelser	17	130.822.629	146.801.338
Kortfristet del af langfristede gældsforpligtelser	17	4.279.319	3.722.853
Bankgæld		1.376.390	236.631
Modtagne forudbetalinger fra kunder		6.912.132	6.837.751
Leverandører af varer og tjenesteydelser		4.547.406	2.172.098
Skyldig selskabsskat		8.446	19.913
Anden gæld	18	4.800.026	5.843.427
Kortfristede gældsforpligtelser		21.923.719	18.832.673
Gældsforpligtelser		152.746.348	165.634.011
Passiver		319.308.731	324.088.325
Ikke-indregnede leje- og leasingforpligtelser	20		
Pantsætninger og sikkerhedsstillelser	21		
Dattervirksomheder	22		

Koncernens egenkapitalopgørelse for 2016

	Virksomheds- kapital kr.	Overført overskud eller underskud kr.	I alt kr.
Egenkapital primo	20.000.000	138.028.814	158.028.814
Årets resultat	0	8.029.364	8.029.364
Egenkapital ultimo	20.000.000	146.058.178	166.058.178

Koncernens pengestrømsopgørelse for 2016

	<u>Note</u>	<u>2016 kr.</u>	<u>2015 kr.</u>
Driftsresultat		12.600.015	12.972.883
Af- og nedskrivninger		9.140.963	9.174.010
Andre hensatte forpligtelser		0	268.500
Ændringer i arbejdskapital	19	(1.160.538)	5.612.922
Øvrige reguleringer		0	(2.855.000)
Pengestrømme vedrørende primær drift		20.580.440	25.173.315
Modtagne finansielle indtægter		36.430	21.502
Betalte finansielle omkostninger		(4.517.882)	(4.514.269)
Refunderet/(betalt) selskabsskat		(32.452)	(40.000)
Pengestrømme vedrørende drift		16.066.536	20.640.548
Køb mv. af materielle anlægsaktiver		(4.122.049)	(13.679.523)
Salg af materielle anlægsaktiver		293.453	1.473.463
Pengestrømme vedrørende investeringer		(3.828.596)	(12.206.060)
Optagelse af lån		0	1.800.000
Afdrag på lån mv.		(15.422.243)	(5.138.851)
Pengestrømme vedrørende finansiering		(15.422.243)	(3.338.851)
Ændring i likvider		(3.184.303)	5.095.637
Likvider primo		8.108.650	3.013.013
Likvider ultimo		4.924.347	8.108.650
Likvider ultimo sammensætter sig af:			
Likvide beholdninger		6.308.087	8.345.281
Kortfristet gæld til banker		(1.376.390)	(236.631)
Likvider ultimo		4.931.697	8.108.650

Koncernens noter

	2016 kr.	2015 kr.
1. Nettoomsætning		
Skibs- og godsafgifter	22.912.173	21.214.942
Udlejning af arealer	18.145.540	18.008.199
Øvrige	11.690.992	7.223.192
	52.748.705	46.446.333
2. Honorar til generalforsamlingsvalgt revisor	2016 kr.	2015 kr.
Lovpligtig revision	131.000	120.000
Andre ydelser	493.500	135.925
	624.500	255.925
3. Personaleomkostninger	2016 kr.	2015 kr.
Gager og lønninger	8.049.694	7.005.540
Pensioner	1.411.067	1.221.585
Andre omkostninger til social sikring	163.692	125.237
Andre personaleomkostninger	816.451	1.020.362
	10.440.904	9.372.724
Gennemsnitligt antal fuldtidsansatte medarbejdere	17	17
	Ledelses- vederlag 2016 kr.	Ledelses- vederlag 2015 kr.
Samlet for ledelseskategorier	3.346.990	3.794.634
	3.346.990	3.794.634
4. Af- og nedskrivninger	2016 kr.	2015 kr.
Afskrivninger på materielle anlægsaktiver	9.447.791	10.644.351
Tab og gevinst ved salg af immaterielle og materielle anlægsaktiver	(306.822)	(1.470.340)
	9.140.969	9.174.011

Koncernens noter

	2016 kr.	2015 kr.
5. Andre finansielle indtægter		
Renteindtægter i øvrigt	15.808	5.912
Valutakursreguleringer	187	297
Dagsværdireguleringer	11.000	1.650
Øvrige finansielle indtægter	9.435	13.641
	36.430	21.500
	2016 kr.	2015 kr.
6. Andre finansielle omkostninger		
Renteomkostninger i øvrigt	4.219.601	4.279.602
Øvrige finansielle omkostninger	298.281	234.664
	4.517.882	4.514.266
	2016 kr.	2015 kr.
7. Skat af årets resultat		
Aktuel skat	30.290	40.172
Ændring af udskudt skat	58.900	56.780
Effekt af ændrede skattesatser	0	(4.400)
	89.190	92.552
	2016 kr.	2015 kr.
8. Forslag til resultatdisponering		
Overført resultat	8.029.363	8.387.564
	8.029.363	8.387.564

Koncernens noter

	Grunde og bygninger kr.	Produktions- anlæg og maskiner kr.	Andre anlæg, drifts- materiel og inventar kr.
9. Materielle anlægsaktiver			
Kostpris primo	104.777.847	96.769.741	233.721.029
Tilgange	196.850	1.539.160	2.386.039
Afgange	0	(854.000)	(25.422)
Kostpris ultimo	104.974.697	97.454.901	236.081.646
Af- og nedskrivninger primo	(19.255.621)	(66.033.161)	(37.435.207)
Årets afskrivninger	(744.305)	(4.959.353)	(3.731.726)
Tilbageførsel ved afgange	0	854.000	25.422
Af- og nedskrivninger ultimo	(19.999.926)	(70.138.514)	(41.141.511)
Regnskabsmæssig værdi ultimo	84.974.771	27.316.387	194.940.135

Den offentlige ejendomsvurdering af koncernens grunde og bygninger udgjorde 84.033 t.kr. pr. 31.10.2014.

	2016 kr.	2015 kr.
10. Finansielle anlægsaktiver		
Kostpris primo		23.600
Kostpris ultimo		23.600
Opskrivninger primo		9.950
Årets opskrivninger		11.000
Opskrivninger ultimo		20.950
Regnskabsmæssig værdi ultimo		44.550
11. Andre tilgodehavender		
Øvrige tilgodehavender	400.343	14.403
	400.343	14.403

12. Periodeafgrænsningsposter

Periodeafgrænsningsposter – omfatter omkostninger betalt i 2016 vedrørende 2017.

Koncernens noter

13. Udskudt skat

Udskudt skat stammer fra koncernens skattepligtige aktivitet i Anholt Havn A/S. Den udskudte skatteforpligtelse kan opgøres som midlertidige forskellen imellem de regnskabsmæssige værdier og skattemæssige værdier af selskabets materielle anlægsaktiver. Dette kan opgøres til en udskudt forpligtelse på 217 t.kr. Dette modregnes skatteværdien af andre hensatte forpligtelser med 81 t.kr.

Netto udgør skatteforpligtelsen 136 t.kr.

14. Andre hensatte forpligtelser

Koncernen har hensat et beløb til udbedring af vejanlæg på Anholt i forbindelse med stormskader.

15. Bankgæld

Der er ingen særlige forhold omkring bankgælden.

16. Modtagne forudbetalinger fra kunder

Selskabet har i forbindelse med udvidelsen af havnen i 2009 modtaget en forudbetaling til dækning af fremtidige havneanløb. Forudbetalingen bliver fra 2014 indtægtsført lineært over 25 år.

	Forfald inden for 12 måneder 2016 kr.	Forfald inden for 12 måneder 2015 kr.	Forfald efter 12 måneder 2016 kr.	Restgæld efter 5 år kr.
17. Langfristede gældsforpligtelser				
Gæld til realkreditinstitutter	1.204.319	1.212.853	8.872.629	4.008.289
Bankgæld	225.000	225.000	1.350.000	675.000
Gæld til kreditinstitutter i øvrigt	0	0	75.000.000	48.750.000
Modtagne forudbetalinger fra kunder	2.850.000	2.285.000	45.600.000	31.350.000
	4.279.319	3.722.853	130.822.629	84.783.289
			2016 kr.	2015 kr.
18. Anden gæld				
Moms og afgifter			232.375	472.014
Skyldig løn, A-skat, sociale bidrag m.m.			1.305.569	938.098
Skyldige renter			3.154	41.962
Andre skyldige omkostninger			3.258.928	4.391.353
			4.800.026	5.843.427

Koncernens noter

	<u>2016</u> kr.	<u>2015</u> kr.
19. Ændring i arbejdskapital		
Ændring i tilgodehavender	(2.558.979)	(365.982)
Ændring i leverandørgæld mv.	1.398.441	5.897.821
Andre ændringer	N/A	81.083
	<u>(1.160.538)</u>	<u>5.612.922</u>

	<u>2016</u> kr.	<u>2015</u> kr.
20. Ikke-indregnede leje- og leasingforpligtelser		
Forpligtelser i henhold til leje- eller leasingkontrakter med tredjemand frem til udløb	<u>24.000</u>	<u>24.000</u>

21. Pantsætninger og sikkerhedsstillelser

Til sikkerhed for engagement med kreditinstitutter er der deponeret ejerpantebreve på i alt 59.200 t.kr. med sikkerhed i selskabets grunde og bygninger, hvis regnskabsmæssige værdi pr. 31.12.2016 udgør 84.718 t.kr.

	<u>Hjemsted</u>	<u>Rets-</u> <u>form</u>	<u>Ejer-</u> <u>andel</u> %
22. Dattervirk- somheder			
Anholt Havn A/S	Norrdjurs	A/S	100,0
Ejendomsselskabet Sydhavn A/S	Norrdjurs	A/S	100,0
Ejendomsselskabet Nordhavn A/S	Norrdjurs	A/S	100,0
Udviklingselskabet GH A/S	Norrdjurs	A/S	100,0
Udviklingselskabet 16.11.2016 A/S	Norrdjurs	A/S	100,0

Modervirksomhedens resultatopgørelse for 2016

	<u>Note</u>	<u>2016 kr.</u>	<u>2015 kr.</u>
Nettoomsætning	1	49.573.285	43.755.274
Andre eksterne omkostninger	2	<u>(17.199.030)</u>	<u>(13.777.000)</u>
Bruttoresultat		32.374.255	29.978.274
Personaleomkostninger	3	(10.216.759)	(8.703.713)
Af- og nedskrivninger	4	<u>(8.693.147)</u>	<u>(8.953.771)</u>
Driftsresultat		13.464.349	12.320.790
Indtægter af kapitalandele i tilknyttede virksomheder		(1.079.686)	433.564
Andre finansielle indtægter	5	35.556	20.651
Andre finansielle omkostninger	6	<u>(4.390.855)</u>	<u>(4.387.441)</u>
Årets resultat	7	8.029.364	8.387.564

Modervirksomhedens balance pr. 31.12.2016

	Note	2016 kr.	2015 kr.
Grunde og bygninger		84.974.770	85.182.225
Produktionsanlæg og maskiner		27.316.387	30.654.013
Andre anlæg, driftsmateriel og inventar		190.514.329	192.228.366
Materielle anlægsaktiver	8	302.805.486	308.064.604
Kapitalandele i tilknyttede virksomheder		7.275.936	2.780.622
Andre værdipapirer og kapitalandele		44.550	33.550
Finansielle anlægsaktiver	9	7.320.486	2.814.172
Anlægsaktiver		310.125.972	310.878.776
Tilgodehavender fra salg og tjenesteydelser		4.681.991	2.401.021
Tilgodehavender hos tilknyttede virksomheder		623.735	1.023
Andre tilgodehavender	10	108.897	14.403
Periodeafgrænsningsposter	11	600.623	661.989
Tilgodehavender		6.015.246	3.078.436
Likvide beholdninger		84.001	7.676.363
Omsætningsaktiver		6.099.247	10.754.799
Aktiver		316.225.219	321.633.575

Modervirksomhedens balance pr. 31.12.2016

	Note	2016 kr.	2015 kr.
Virksomhedskapital	12	20.000.000	20.000.000
Overført overskud eller underskud		146.058.178	138.028.814
Egenkapital		166.058.178	158.028.814
Gæld til realkreditinstitutter		8.872.629	10.067.339
Gæld til kreditinstitutter i øvrigt		75.000.000	86.144.000
Modtagne forudbetalinger fra kunder	13	45.600.000	49.015.000
Langfristede gældsforpligtelser	14	129.472.629	145.226.339
Kortfristet del af langfristede gældsforpligtelser	14	4.054.319	3.497.853
Bankgæld		1.376.390	0
Modtagne forudbetalinger fra kunder	15	6.912.132	6.837.751
Leverandører af varer og tjenesteydelser		4.546.265	2.048.188
Gæld til tilknyttede virksomheder	16	181.131	500.000
Anden gæld	17	3.624.175	5.494.630
Kortfristede gældsforpligtelser		20.694.412	18.378.422
Gældsforpligtelser		150.167.041	163.604.761
Passiver		316.225.219	321.633.575
Ikke-indregnede leje- og leasingforpligtelser	18		
Pantsætninger og sikkerhedsstillelser	19		
Nærtstående parter med bestemmende indflydelse	20		

Modervirksomhedens egenkapitalopgørelse for 2016

	<u>Virksomheds- kapital kr.</u>	<u>Overført overskud eller underskud kr.</u>	<u>I alt kr.</u>
Egenkapital primo	20.000.000	138.028.814	158.028.814
Årets resultat	0	8.029.364	8.029.364
Egenkapital ultimo	20.000.000	146.058.178	166.058.178

Modervirksomhedens noter

	2016 kr.	2015 kr.
1. Nettoomsætning		
Skibs- og godsafgifter	21.931.307	20.444.876
Udlejning af arealer	16.119.005	16.268.482
Øvrige	11.522.973	7.041.916
	49.573.285	43.755.274
	2016 kr.	2015 kr.
2. Honorar til generalforsamlingsvalgt revisor		
Lovpligtig revision	90.000	85.000
Andre ydelser	93.500	135.925
	183.500	220.925
	2016 kr.	2015 kr.
3. Personaleomkostninger		
Gager og lønninger	8.502.033	6.482.194
Pensioner	972.231	1.116.786
Andre omkostninger til social sikring	53.686	92.158
Andre personaleomkostninger	688.809	1.012.575
	10.216.759	8.703.713
Gennemsnitligt antal fuldtidsansatte medarbejdere	13	13
	Ledelses- vederlag 2016 kr.	Ledelses- vederlag 2015 kr.
Samlet for ledelseskategorier	3.092.122	3.539.766
	3.092.122	3.539.766
	2016 kr.	2015 kr.
4. Af- og nedskrivninger		
Afskrivninger på materielle anlægsaktiver	8.999.969	10.284.503
Tab og gevinst ved salg af immaterielle og materielle anlægsaktiver	(306.822)	(1.330.732)
	8.693.147	8.953.771

Modervirksomhedens noter

	2016	2015
	kr.	kr.
5. Andre finansielle indtægter		
Renteindtægter i øvrigt	15.121	5.478
Dagsværdireguleringer	11.000	1.650
Øvrige finansielle indtægter	9.435	13.523
	35.556	20.651
	2016	2015
	kr.	kr.
6. Andre finansielle omkostninger		
Renteomkostninger i øvrigt	4.143.194	4.204.461
Øvrige finansielle omkostninger	247.661	182.980
	4.390.855	4.387.441
	2016	2015
	kr.	kr.
7. Forslag til resultatdisponering		
Overført resultat	8.029.364	8.387.564
	8.029.364	8.387.564
	2016	2015
	kr.	kr.
8. Materielle anlægsaktiver		
Kostpris primo	104.777.847	96.769.741
Tilgange	196.850	1.539.160
Afgange	0	(854.000)
Kostpris ultimo	104.974.697	97.454.901
	Grunde og bygninger	Produktions- anlæg og maskiner
	kr.	kr.
		Andre anlæg, drifts- materiel og inventar
		kr.
Af- og nedskrivninger primo	(19.255.621)	(66.033.161)
Årets afskrivninger	(744.306)	(4.959.353)
Tilbageførsel ved afgange	0	854.000
Af- og nedskrivninger ultimo	(19.999.927)	(70.138.514)
Regnskabsmæssig værdi ultimo	84.974.770	27.316.387
		190.514.329

Den offentlige ejendomsvurdering af og bygninger udgjorde 80.890 t.kr. pr. 31.10.2012.

Modervirksomhedens noter

	Kapital- andele i tilknyttede virk- somheder kr.	Andre værdi- papirer og kapital- andele kr.
9. Finansielle anlægsaktiver		
Kostpris primo	4.500.000	23.600
Tilgange	5.575.000	0
Kostpris ultimo	10.075.000	23.600
Opskrivninger primo	(1.719.378)	9.950
Andel af årets resultat	(1.079.686)	0
Årets opskrivninger	0	11.000
Opskrivninger ultimo	(2.799.064)	20.950
Regnskabsmæssig værdi ultimo	7.275.936	44.550

Kapitalandele i tilknyttede virksomheder består af:

Anholt Havn A/S, Norddjurs, 100%

Ejendomsselskabet Nordhavn A/S, Norddjurs, 100%

Ejendomsselskabet Sydhavn A/S, Norddjurs, 100%

Udviklingselskabet GH A/S, Norddjurs, 100%

Udviklingselskabet 16.11.2016 A/S, Norddjurs, 100%

	2016 kr.	2015 kr.
10. Andre tilgodehavender		
Øvrige tilgodehavender	108.897	14.403
	108.897	14.403

11. Periodeafgrænsningsposter

Periodeafgrænsningsposter – omfatter omkostninger betalt i 2016 vedrørende 2017.

	Antal	Pålydende værdi kr.	Nominal værdi kr.
12. Virksomhedskapital			
A-aktier	5	1000000	5.000.000
B-aktier	100	1000	100.000
B-aktier	9	100000	900.000
B-aktier	14	1000000	14.000.000
	128		20.000.000

Modervirksomhedens noter

13. Modtagne forudbetalinger fra kunder

Selskabet har i forbindelse med udvidelsen af havnen i 2009 modtaget en forudbetaling til dækning af fremtidige havnearbejder. Forudbetalingen bliver fra 2014 indtægtsført lineært over 25 år.

	Forfald inden for 12 måneder 2016 kr.	Forfald inden for 12 måneder 2015 kr.	Forfald efter 12 måneder 2016 kr.	Restgæld efter 5 år kr.
14. Langfristede gældsforpligtelser				
Gæld til realkreditinstitutter	1.204.319	1.212.853	8.872.629	4.008.289
Gæld til kreditinstitutter i øvrigt	0	0	75.000.000	48.750.000
Modtagne forudbetalinger fra kunder	2.850.000	2.285.000	45.600.000	31.350.000
	4.054.319	3.497.853	129.472.629	84.108.289

15. Modtagne forudbetalinger fra kunder

Modtagne forudbetalinger fra kunder – omfatter indbetalinger i 2016 vedrørende indtægter i 2017. Der er ingen særlige forhold.

16. Gæld til tilknyttede virksomheder

Ingen særlige forhold.

	2016 kr.	2015 kr.
17. Anden gæld		
Moms og afgifter	0	340.254
Skyldig løn, A-skat, sociale bidrag m.m.	477.285	798.099
Skyldige renter	3.154	41.962
Andre skyldige omkostninger	3.143.736	4.314.315
	3.624.175	5.494.630
	2016 kr.	2015 kr.
18. Ikke-indregnede leje- og leasingforpligtelser		
Forpligtelser i henhold til leje- eller leasingkontrakter med tredjemand frem til udløb	24.000	24.000

Modervirksomhedens noter

19. Pantsætninger og sikkerhedsstillelser

Til sikkerhed for engagement med kreditinstitutter er der deponeret ejerpantebreve på i alt 51.700 t.kr. med sikkerhed i selskabets grunde og bygninger, hvis regnskabsmæssige værdi pr. 31.12.2016 udgør 84.718 t.kr.

20. Nærtstående parter med bestemmende indflydelse

Nærtstående parter med bestemmende indflydelse – Norddjurs Kommune ejer alle aktier i selskabet og har dermed bestemmende indflydelse på dette.

Anvendt regnskabspraksis

Regnskabsklasse

Årsrapporten er aflagt i overensstemmelse med årsregnskabslovens bestemmelser for regnskabsklasse D.

Koncernregnskabet og årsregnskabet er aflagt efter samme regnskabspraksis som sidste år.

Generelt om indregning og måling

Aktiver indregnes i balancen, når det som følge af en tidligere begivenhed er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil tilflyde virksomheden, og aktivets værdi kan måles pålideligt.

Forpligtelser indregnes i balancen, når virksomheden som følge af en tidligere begivenhed har en retlig eller faktisk forpligtelse, og det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil fragå virksomheden, og forpligtelsens værdi kan måles pålideligt.

Ved første indregning måles aktiver og forpligtelser til kostpris. Måling efter første indregning sker som beskrevet for hver enkelt regnskabspost nedenfor.

Ved indregning og måling tages hensyn til forudsigelige risici og tab, der fremkommer, inden årsrapporten aflægges, og som be- eller afkræfter forhold, der eksisterede på balancedagen.

I resultatopgørelsen indregnes indtægter, i takt med at de indtjenes, mens omkostninger indregnes med de beløb, der vedrører regnskabsåret.

Koncernregnskabet

Koncernregnskabet omfatter modervirksomheden og de virksomheder (dattervirksomheder), som kontrolleres af modervirksomheden. Modervirksomheden anses for at have kontrol, når den direkte eller indirekte ejer mere end 50% af stemmerettighederne eller på anden måde kan udøve eller faktisk udøver bestemmende indflydelse. Virksomheder, hvori koncernen direkte eller indirekte besidder mellem 20% og 50% af stemmerettighederne og udøver betydelig, men ikke bestemmende indflydelse, betragtes som associerede virksomheder.

Konsolideringsprincipper

Koncernregnskabet udarbejdes på grundlag af regnskaber for modervirksomheden og dens dattervirksomheder. Udarbejdelse af koncernregnskabet sker ved sammenlægning af regnskabsposter af ensartet karakter. Ved konsolideringen foretages eliminering af koncerninterne indtægter og omkostninger, interne mellemværender og udbytter samt fortjenester og tab ved transaktioner mellem de konsoliderede virksomheder. De regnskaber, der anvendes til brug for konsolideringen, udarbejdes i overensstemmelse med koncernens regnskabspraksis.

I koncernregnskabet indregnes dattervirksomhedernes regnskabsposter 100%. Minoritetsinteressernes forholdsmæssige andel af resultatet og nettoaktiverne præsenteres som særskilte poster i henholdsvis resultatopgørelsen og balancen.

Kapitalandele i dattervirksomheder udlignes med den forholdsmæssige andel af dattervirksomhedernes nettoaktiver på overtagelsestidspunktet opgjort til dagsværdi.

Anvendt regnskabspraksis

Virksomhedssammenslutninger

Nyerhvervede eller nystiftede virksomheder indregnes i koncernregnskabet fra henholdsvis overtagelsestidspunktet og stiftelsestidspunktet. Solgte eller afviklede virksomheder indregnes i den konsoliderede resultatopgørelse frem til henholdsvis afståelsestidspunktet og afviklingstidspunktet.

Ved køb af nye virksomheder anvendes overtagelsesmetoden, hvorefter de nytilkøbte virksomheders identificerbare aktiver og forpligtelser måles til dagsværdi på overtagelsestidspunktet. Der hensættes til dækning af omkostninger ved besluttede og offentliggjorte omstruktureringer i den erhvervede virksomhed i forbindelse med overtagelsen. Der tages hensyn til skatteeffekten af de foretagne omvurderinger.

Positive forskelsbeløb (goodwill) mellem kostprisen for den erhvervede kapitalandel og dagsværdien af de overtagne aktiver og forpligtelser indregnes under immaterielle anlægsaktiver og afskrives systematisk over resultatopgørelsen efter en individuel vurdering af brugstiden, dog maksimalt 20 år. Negative forskelsbeløb (negativ goodwill), der modsvarer en forventet ugunstig udvikling i de pågældende virksomheder, indregnes i balancen som en særskilt periodeafgrænsningspost og indregnes i resultatopgørelsen, i takt med at den ugunstige udvikling realiseres.

Omregning af fremmed valuta

Transaktioner i fremmed valuta omregnes ved første indregning til transaktionsdagens kurs. Tilgodehavender, gældsforpligtelser og andre monetære poster i fremmed valuta, som ikke er afregnet på balancedagen, omregnes til balancedagens valutakurs. Valutakursdifferencer, der opstår mellem transaktionsdagens kurs og kursen på henholdsvis betalingsdagen og balancedagen, indregnes i resultatopgørelsen som finansielle poster. Materielle og immaterielle anlægsaktiver, varebeholdninger og andre ikke-monetære aktiver, der er købt i fremmed valuta, omregnes til historiske kurser.

Resultatopgørelse

Nettoomsætning

Nettoomsætning ved salg af tjenesteydelser indregnes i resultatopgørelsen når levering til køber har fundet sted. Nettoomsætning indregnes eksklusive moms, afgifter og rabatter i forbindelse med salget og måles til salgsværdien af det fastsatte vederlag.

Andre eksterne omkostninger

Andre eksterne omkostninger omfatter omkostninger, der vedrører virksomhedens primære aktiviteter, herunder lokaleomkostninger, kontorholdsomkostninger, salgsfremmende omkostninger mv. I posten indgår endvidere nedskrivninger af tilgodehavender indregnet under omsætningsaktiver.

Personaleomkostninger

Personaleomkostninger omfatter løn og gager såvel som omkostninger til social sikring, pensioner o.l. for virksomhedens medarbejdere.

Af- og nedskrivninger

Af- og nedskrivninger af materielle og immaterielle anlægsaktiver består af regnskabsårets af- og nedskrivninger opgjort ud fra henholdsvis de fastsatte restværdier og brugstider for de enkelte aktiver og gennemførte nedskrivningstest og af gevinster og tab ved salg af materielle og immaterielle anlægsaktiver.

Anvendt regnskabspraksis

Andre finansielle indtægter

Andre finansielle indtægter består af modtagne udbytter o.l. fra andre værdipapirer og kapitalandele, renteindtægter, herunder renteindtægter fra tilgodehavender hos tilknyttede virksomheder, nettokursgevinster vedrørende værdipapirer, gæld og transaktioner i fremmed valuta, amortisering af finansielle indtægter samt godtgørelser under acontoskatteordningen mv.

Andre finansielle omkostninger

Andre finansielle omkostninger består af renteomkostninger, herunder renteomkostninger fra gæld til tilknyttede virksomheder, nettokurstab vedrørende værdipapirer, gæld og transaktioner i fremmed valuta, amortisering af finansielle forpligtelser samt tillæg under acontoskatteordningen mv.

Skat

Årets skat, der består af årets aktuelle skat og ændring af udskudt skat, indregnes i resultatopgørelsen med den del, der kan henføres til årets resultat, og direkte på egenkapitalen med den del, der kan henføres til posteringer direkte på egenkapitalen.

Modervirksomheden er sambeskattet med alle danske dattervirksomheder. Den aktuelle danske selskabsskat fordeles mellem de sambeskattede virksomheder i forhold til disses skattepligtige indkomster (fuld fordeling med refusion vedrørende skattemæssige underskud).

Balance

Materielle anlægsaktiver

Grunde og bygninger, produktionsanlæg og maskiner samt andre anlæg, driftsmateriel og inventar måles til kostpris med fradrag af akkumulerede af- og nedskrivninger. Der afskrives ikke på grunde.

Kostprisen omfatter anskaffelsesprisen, omkostninger direkte tilknyttet anskaffelsen og omkostninger til klarlægning af aktivet indtil det tidspunkt, hvor aktivet er klar til at blive taget i brug. For egenfremstillede aktiver omfatter kostprisen direkte og indirekte omkostninger til materialer, komponenter, underleverandører og lønninger. For finansielt leasede aktiver udgør kostprisen den laveste værdi af dagsværdien af aktivet og nutidsværdien af de fremtidige leasingydelse.

Indirekte omkostninger i form af indirekte henførbare personaleomkostninger og afskrivninger på immaterielle og materielle anlægsaktiver, der er anvendt i fremstillingsprocessen, indregnes i kostprisen baseret på det medgåede timeforbrug for det enkelte aktiv.

Renteomkostninger på lån til finansiering af fremstilling af materielle anlægsaktiver indregnes i kostprisen, hvis de vedrører fremstillingsperioden. Alle øvrige finansieringsomkostninger indregnes i resultatopgørelsen.

Afskrivningsgrundlaget er kostpris med fradrag af forventet restværdi efter afsluttet brugstid. Der foretages lineære afskrivninger baseret på følgende vurdering af aktivernes forventede brugstider:

Bygninger	10-25 år
Produktionsanlæg og maskiner	3-10 år
Andre anlæg, driftsmateriel og inventar	

Anvendt regnskabspraksis

(Bassiner, moler, bolværk, veje og spor)

25-75 år

Forventede brugstider og restværdier revurderes årligt.

For indretning af lejede lokaler og aktiver omfattet af finansielle leasingaftaler udgør afskrivningsperioden maksimalt aftaleperioden.

Materielle anlægsaktiver nedskrives til genindvindingsværdi, hvis denne er lavere end den regnskabsmæssige værdi.

Kapitalandele i tilknyttede virksomheder

Kapitalandele i tilknyttede virksomheder indregnes og måles i modervirksomheden efter den indre værdis metode (equity-metoden). Dette indebærer, at kapitalandelene måles til den forholdsmæssige andel af virksomhedernes regnskabsmæssige indre værdi med tillæg eller fradrag af henholdsvis uafskrevet positiv og negativ goodwill og med fradrag eller tillæg af urealiserede koncerninterne fortjenester og tab.

Tilknyttede virksomheder med negativ regnskabsmæssig indre værdi måles til 0 kr., og et eventuelt tilgodehavende hos disse virksomheder nedskrives med moderselskabets andel af den negative indre værdi, hvis det vurderes uerholdeligt. Hvis den regnskabsmæssige negative indre værdi overstiger tilgodehavendet, indregnes det resterende beløb under hensatte forpligtelser, hvis modervirksomheden har en retlig eller faktisk forpligtelse til at dække den pågældende virksomheds forpligtelser.

Nettoopskrivning af kapitalandele i tilknyttede virksomheder overføres i forbindelse med resultatdisponeringen til reserve for nettoopskrivning efter den indre værdis metode under egenkapitalen.

Goodwill opgøres som forskellen mellem kostprisen for kapitalandelene og dagsværdien af de overtagne aktiver og forpligtelser. Goodwill afskrives over den forventede brugstid, som normalt er 5 år, men kan i visse tilfælde udgøre op til 20 år for strategisk erhvervede virksomheder med en stærk markedsposition og langsigtet indtjeningsprofil, hvis den længere afskrivningsperiode vurderes bedre at afspejle nytten af de pågældende ressourcer.

Kapitalandele i tilknyttede virksomheder nedskrives til genindvindingsværdi, hvis denne er lavere end den regnskabsmæssige værdi.

Andre værdipapirer og kapitalandele

Andre værdipapirer og kapitalandele omfatter børsnoterede værdipapirer, der måles til dagsværdi (børskurs) på balancedagen.

Tilgodehavender

Tilgodehavender måles til amortiseret kostpris, der sædvanligvis svarer til nominel værdi, med fradrag af nedskrivninger til imødegåelse af forventede tab.

Anvendt regnskabspraksis

Periodeafgrænsningsposter

Periodeafgrænsningsposter indregnet under aktiver omfatter afholdte omkostninger, der vedrører efterfølgende regnskabsår. Periodeafgrænsningsposter måles til kostpris.

Likvide beholdninger

Likvide beholdninger omfatter kontante beholdninger og bankindeståender.

Udskudt skat

Udskudt skat indregnes af alle midlertidige forskelle mellem regnskabsmæssige og skattemæssige værdier af aktiver og forpligtelser, hvor den skattemæssige værdi af aktiverne opgøres med udgangspunkt i den planlagte anvendelse af det enkelte aktiv.

Andre hensatte forpligtelser

Andre hensatte forpligtelser omfatter forventede omkostninger til garantiforpligtelser, besluttede og offentliggjorte omstruktureringer mv.

Andre hensatte forpligtelser indregnes og måles som det bedste skøn over de omkostninger, der er nødvendige for på balancedagen at afvikle forpligtelserne. Hensatte forpligtelser med forventet forfaldstid ud over et år fra balancedagen måles til tilbagediskonteret værdi.

Garantiforpligtelser omfatter forpligtelser til udbedring af fejl og mangler inden for garantiperioden.

Ved erhvervelse af virksomheder og kapitalandele i tilknyttede virksomheder hensættes til omkostninger vedrørende omstruktureringer i den overtagne virksomhed, som er besluttet og offentliggjort senest på overtagelsestidspunktet.

Gæld til realkreditinstitutter

Gæld til realkreditinstitutter i form af prioritetsgæld måles på tidspunktet for lånoptagelse til kostpris, der svarer til det modtagne provenu efter fradrag af afholdte transaktionsomkostninger. Efterfølgende måles prioritetsgæld til amortiseret kostpris. Dette betyder, at forskellen mellem provenuet ved lånoptagelsen og den nominelle værdi, der skal tilbagebetales, indregnes i resultatopgørelsen over låneperioden som en finansiel omkostning ved anvendelse af den effektive rentes metode.

Operationelle leasingaftaler

Leasingydelse vedrørende operationelle leasing-aftaler indregnes lineært i resultatopgørelsen over leasingperioden.

Andre finansielle forpligtelser

Andre finansielle forpligtelser måles til amortiseret kostpris, der sædvanligvis svarer til nominal værdi.

Modtagne forudbetalinger fra kunder

Modtagne forudbetalinger fra kunder omfatter beløb modtaget fra kunder forud for tidspunktet for levering af den aftalte vare eller færdiggørelse af den aftalte tjenesteydelse.

Anvendt regnskabspraksis

Tilgodehavende og skyldig selskabsskat

Aktuelle skatteforpligtelser eller tilgodehavende aktuel skat indregnes i balancen opgjort som beregnet skat af årets skattepligtige indkomst, der er reguleret for betalt acontoskat.

Pengestrømsopgørelsen

Pengestrømsopgørelsen viser pengestrømme vedrørende drift, investeringer og finansiering samt likviderne ved årets begyndelse og slutning.

Pengestrømme vedrørende driftsaktiviteter præsenteres efter den indirekte metode og opgøres som driftsresultatet reguleret for ikke-kontante driftsposter, ændring i driftskapital og betalt selskabsskat.

Pengestrømme vedrørende investeringsaktiviteter omfatter betalinger i forbindelse med køb og salg af virksomheder, aktiviteter og finansielle anlægsaktiver samt køb, udvikling, forbedring og salg mv. af immaterielle og materielle anlægsaktiver, herunder anskaffelse af finansielt leasede aktiver.

Pengestrømme vedrørende finansieringsaktiviteter omfatter ændringer i størrelse eller sammensætning af virksomhedskapital og omkostninger forbundet hermed samt optagelse af lån, indgåelse af finansielle leasingaftaler, afdrag på rentebærende gæld, køb af egne aktier og betaling af udbytte.

Likvider omfatter likvide beholdninger og kortfristede værdipapirer med ubetydelig kursrisiko, med fradrag af kortfristet bankgæld.